

Geleceğin Toplumuna Radikal Bir Adım Atmak!

25.06.2020 • Güncel Müdahaleler • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki makale sitemizin yazarlarından Rajko

Tomas tarafından 24 Haziran 2020 tarihinde yazılmıştır.

Geçtiğimiz günlerde localhost/yenikomunizm/ web sitesinde Bob Avakian'ın yazarı olduğu ve Devrimci Komünist Parti, ABD Merkez Komitesi tarafından kabul edilen *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)* isimli önemli çalışmanın Türkçe çevirisi e-book olarak kamuoyuna sunuldu. Pek çok yönden ufuk açıcı olan bu çalışma, yalnızca devrimden sonra yeni kurulacak toplumsal düzenin hukuki çerçevesini ve bireylerin hak ve özgürlükler meselesini somutlaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda iktidarın ele geçirilmesine yönelik çalışmaların, yani devrime yönelik mücadele sürecinin de ilkesel temelde çerçevesini belirlemiş oluyor. Çalışma her ne kadar Kuzey Amerika'da gerçekleşecek bir devrim ve o coğrafyada kurulacak yeni sosyalist bir toplumun anayasal çerçevesini ifade ediyor olsa da, burada izlenen temel yöntem ve yaklaşımın ve hatta pek çok ilkenin evrensel bir geçerliliği bulunuyor. Bu doğrultuda, *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa'nın* dünyanın farklı coğrafyalarında yeni komünizmin rehberliğinde gerçek bir devrim ve gerçek bir sosyalist devlet için mücadele eden kitleler açısından da ilham verici bir çalışma olduğunu belirtmek gerekiyor. [1]

Öncelikle bu ilkelerin sistemli ve derinlikli bir çalışmanın ürünü olduğunun bilinmesi gerekiyor. Bugünden, yani burjuvazinin diktatörlüğünün ağır baskısı ve kapitalist-emperyalist sistemin yoğun kuşatması içinden *geleceğin sosyalist toplumunu* etraflı şekilde yorumlayabilmek kolay bir iş değildir. Karmaşık çelişkilerden oluşan hareket halindeki madde ile gerçekte olduğu hali ile yüzleşebilmek, bu çelişkilerin gelişimini ve köklerini her yönüyle analiz etmek ve bu doğrultuda potansiyel yeni çelişkilerin varlığını da hesaba katarak bugünden kökten farklı, her tür baskı ve sömürü ilişkisinin ortadan kalkacağı *komünist bir topluma* yönelecek yeni bir toplumsal sistemin yol gösterici yönetsel çerçevesini tasarlayabilmek sanıldığı kadar kolay bir iş

değildir. Bunu yapabilmek, hem insanlığa ve onun geleceğine ilişkin ciddi bir sorumluluk gerektirir, hem de idealizme düşmeden ayakları yere basarak bilimsel temelde bir yoğunlaşmayı zorunlu kılar. Sorumluluk duyma ve bilimsel olmanın biraraya gelmesinden bahsediyoruz.

Günümüz dünyasında yalnızca siyaset alanında değil, toplumun hemen her alanında bu iki önemli özelliğe rastlayabilmek son derece güçtür. Uzunca bir dönemdir; insanlıktan, gezegenin durumundan ve bunların geleceğinden bahsedip rasyonel planlamalar yapmanın “büyük anlatılar” veya “toplum mühendisliği” şeklinde küçümsendiği bir dönem içinden geçiyoruz. İnsanların vizyonunun, burjuvazinin belirlediği düşünce kalıpları içinde daraltıldığını ve köklü dönüşümler için gerekli olan enerjilerinin her seferinde bu kalıplar içinde heba edildiğine tanıklık ediyoruz. Toplumsal meselelere tamamen bireysel hırslar ve avantaj sağlama şeklinde yaklaşıldığı, bilimin (bilimlerin ve disiplinlerin) kapitalist-emperyalist sistemin kendini yeniden üretme prosesine hapsedildiği ve bu koşulların devamlı olarak teşvik edildiği ağır ve boğucu bir evreden geçiyoruz. Toplumda bütün bu hengameden kalıcı ve köklü kurtuluşu gösterecek bir önderliğe büyük bir ihtiyaç bulunuyor. Yeni Komünizm’in mimarı Bob Avakian, işte tam da böylesi bir karanlık tablo içinde insanlığa gerekli olan bilimsel yöntem ve yaklaşımı, gerçek bir devrim ve kökten farklı bir toplum için gerekli olan stratejik yönelimi ve elbette son derece değerli olan eleştirel düşünme tarzını sunuyor. Karanlık tabloyu dağıtacak ve geleceğin yeni toplumunun kurulmasına yönlendirecek kritik önemde bir kazanımdır bu.

Bu önemli kazanımın doğru şekilde anlaşılması ve yerli yerine oturtulması gerekiyor. Bob Avakian’ın mimarı olduğu **yeni komünizm**, pek çok farklı kuramsal çalışma, inceleme, saha çalışması, değerlendirme ve pek çok toplumsal devrim pratiğinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi sonucunda bilimsel bir temelde oluşturulmuştur. Bob Avakian’ın da vurguladığı gibi, komünizmin bu yeni sentezi: ***bugün geline noktaya kadarki gelişme süresi boyunca komünizmin kendi bünyesinde mevcut olagelmiş ciddi ehemmiyette bir çelişkinin, esas itibariyle bilimsel olan metodu ve yaklaşımı ile buna ters düşen tarafları arasındaki çelişkinin nitel bir çözümlenmesini temsil eder ve buna somutluk kazandırır.*** [2]

Çözülen bu çelişki ile, bir bilim olarak komünizm geçmiştekiden çok daha materyalist ve çok daha arzu edilebilir bir temelde geliştirilmiştir. Yeni komünizm ile, yaşadığımız dünyada insan topluluklarının gerçek durumu ve problemleri hakkında çok daha doğru sorular sorabilmek ve bunlara çok daha doğru yanıtlar getirebilmek mümkün hale gelmiştir. Ve en temelde, komünizmin tarih olduğu ve artık geri gelmeyeceği şeklindeki genel kaniya karşı, gerçek bir devrim yapma ve geleceğin sınıfsız toplumunu kurma sürecinde ortaya çıkan karmaşık ve oldukça zorlu çelişkiler ile bilimsel bir yöntem ve yaklaşım ile başedebilmenin mümkünlüğü netleşmiştir. [3]

Yeni komünizm literatürü içindeki önemli yapı taşlarından biri olarak görülebilecek “Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)” hem Bob Avakian’ın mimarı olduğu bu yeni kuramsal çerçevenin ustalıkla işlendiği somut bir ürün olarak; hem de yine bu rehberlikte temelleri atılan, komünizme doğru bir geçiş dönemi olacak sosyalist toplumu, yeni tipte bir devlet aygıtı olan proletarya diktatörlüğünü, bu aygıtın işleyişini, kurumlarını ve elbette toplumu oluşturan bireylerin hak ve özgürlüklerini somutlaştırması açısından dikkat çekici bir çalışmadır.

Anayasa tasarısı önerisi, giriş bölümü hariç toplamda 6 temel bölüm ve bunların alt başlıklarından oluşuyor. Bu maddeler sırası ile; **“Merkezi Yönetim”**, **“Bölgeler-Mahalleler-Temel Kurumlar”**, **“İnsan Hakları ve Her Türü Sömürü ve Tahakkümü Ortadan Kaldırma Mücadelesi”**, **“Ekonomi ve Ekonomik İnşa”**, **“Anayasanın Kabulü”**, **“Anayasada Değişiklik Yapılması”** şeklinde ayrılmış durumda. Her bir madde şüphesiz ayrı ve detaylı bir incelemeyi ve tartışmayı hak ediyor. İnsanlığın geleceği ve toplumda karşılaşılan gerçek çelişkilerle yüzleşme sorumluluğunu hisseden herkesin bu değerlendirme ve tartışma süreci içine girebilmesi gerekiyor.

6 Resmi Karar İçinde Anayasa

Anayasa çalışmasının, Bob Avakian’ın diğer temel eserleriyle birlikte Devrimci Komünist Parti, ABD’nin çalışmalarında yol gösterici bir rolü bulunmaktadır. [4] 1 Ocak 2016 tarihinde ilk kez kamuoyu ile paylaşılan **“Devrimci Komünist Parti ABD Merkez Komitesi 6 Resmi Kararı”** içinde 5. Karar şu şekilde belirtilmiştir:

“Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyeti İçin Anayasa, BA’nın on yıllardır yaptığı çalışmaların somutlaşması, kendisinin ortaya koymuş olduğu komünizmin yeni sentezinin ilham verici bir uygulamasıdır. Devrimci Komünist Parti ABD Merkez Komitesi tarafından 2010 yılında kabul edilen bu **Anayasa**, Birinci Gün’den başlayarak, sınıflar ve sınıf ayrılıkları olmayan bir dünyaya, baskıların ve halk kitleleri arasında yıkıcı bölünmelerin ve antagonizmaların olmadığı bir dünyaya geçişe doğru ilerleyecek yeni sosyalist toplumun ayrıntılandırılmış bir planı, kılavuzudur. İnsanlığın kurtuluşu davası açısından bir dönüm noktası olan bu eser, Bob Avakian tarafından kaleme alınmıştır - ve ancak da onun tarafından kaleme alınabilirdi. Şurası yalın bir gerçektir ki, başka hiçbir birey, ya da bir kişiler kolektifi, bu denli kapsamlı, bu denli vizyon sahibi, ve aynı zamanda kökten yeni ve özgürleştirici bir toplum için böylesi somut bir çerçeve ve kılavuz üretemezdi. Bu, BA’nın ve önderliğinin ne ölçüde özel ve emsalsiz nitelikte olduğunun ve bunun dünya halk kitleleri için taşıdığı muazzam önemin- güçlü bir örneklemesidir.” [5]

Anayasa ve Giriş Bölümünün Önemi

Anayasa çalışmasının giriş kısmı, sonradan detaylandırılan ve yukarıda bahsedilen 6 temel bölümün yoğunlaştırılmış bir özetini sunar. Pek çok kritik meseleye girilir ve böylece çalışma boyunca izlenen yöntem ve yaklaşımın anlaşılması sağlanır.

Anayasa tasarı önerisinin giriş kısmında hemen dikkat çeken vurgulardan ilki, böylesi bir anayasanın hangi zeminde ortaya çıktığına -yani devrim sürecine- ilişkin. Burada devrimci partinin önderliğinin rolünün özellikle altı çiziliyor. Partinin, yeni sosyalist devletin kurulması sürecinde yer alan halk kitlelerini hazırlayacak ve devrime doğru onlara önderlik edecek kurum olduğu belirtiliyor:

“Bu süreç, teori alanında olduğu kadar Devrimci Komünist Parti’nin pratik politik aktivitelerinde de karşılığını bulmaktadır. Devrimci Komünist Partisi bu süreçte devrimin öncüsü gibi hareket ederek hem Partinin kendisini, hem de artan sayıda insanı devrimci duruma hazırlamalıdır. Bu hazırlık olmadan ortaya çıkacak devrimci durum başarıyla yönetilemez; eski düzenin baskıcı kuvvetleri yenilgiye uğrattılıp dağıtılamaz ve yeni sosyalist devlet kurulamaz.” [6]

Partinin önderlik ettiği halk kitlelerinin yeni toplumun gerçek koşullarını, bunun hangi temellere dayandığını, bu toplumun gerçek çelişkilerini, öne çıkan problem çözme tarzını ve geleceğe dair yönelimini her yönden anlayabilmesi ve bu temelde daha çok inisiyatif alabilmesi gerekiyor. Halk kitlelerinin temel çıkarları üzerine kurulacak böylesi bir yeni toplum, eski toplumdaki ve eskinin düşünce biçimlerinden kökten farklıdır. Bu farklılık kendini en başta kitlelerin politik iktidara ve toplumsal işlevlere yoğun bir şekilde katılması ile gösterir. Bu katılımın içeriği ve amacı kitle demokrasisi şeklindeki salt biçimci bir yaklaşımla daraltılmamalıdır. Keza Anayasa çalışmasında da belirtildiği gibi, yeni komünizmin kuramsal ve pratik rehberliğinde gerçekleşecek bu katılımlar esas olarak “toplumu dönüştürme mücadelesine” hizmet etmektedir. Bu dönüşüm her tür baskı ve sömürü ilişkisinin ve sosyalist toplumda farklı şekillerde açığa çıkacak çeşitli eşitsizliklerin üstesinden gelebilmek, bunlarla doğru bir şekilde mücadele edebilmek açısından kritik önemdedir. Giriş bölümünde de belirtildiği gibi; *“Temelde ve nihayetinde bu ancak komünizmin dünya geneline yayılmasıyla başarılabilir bir hedef ve süreçtir”* [7]

Bu önemli noktanın üzerinde durmak gerek. Yeni kurulacak sosyalist devletin temel bir özelliği burada açıkça beliriyor. Gerek gerçek bir devrimci durumda milyonların katılımı ve yeni komünizmin rehberliğinde yapılacak devrim -eski devlet aygıtının ve bunun bütün baskıcı organlarının sökülüp atılması- ve farklı türde özel bir devlet aygıtı olan proletarya diktatörlüğünün kurulması, gerek mülkiyet ilişkilerinin kökten dönüştürülmesi, gerek toplumun örgütlenmesi ve Anayasa ile toplumun işleyişinin ve toplumu oluşturan bireylerin hak ve özgürlükler çerçevesinin belirlenmesi ve tüm bu süreçte Parti aygıtının önderlik faaliyeti... bütün bunların hizmet ettiği, bütün bunların çok daha büyük bir amaç doğrultusunda esasen “araç” olduklarını idrak etmemizi sağlayan bir durum karşımıza çıkıyor: İnsanlar arasındaki her tür baskı ve sömürü ilişkisinin ortadan kaldırılacağı, toplumda üretim araçlarının mülkiyetini elinde tutan sınıfın diğer sınıflara karşı çıkarlarını korumasının ve onları çok yönlü bir biçimde bastırmasının aygıtı olan devletin bu işlevini yitirerek sönmeyeceği ve toplumun çok renkli, çok canlı ve muazzam potansiyelinin açığa çıkacağı, dünya çapında kurulacak **komünist bir toplum!** [8]

Dolayısıyla Anayasa da dahil olmak üzere, bütün çalışmaların odak noktasını ve itici gücünü oluşturan esas yönelimin “ancak dünya genelinde komünizm hedefinin” başarılması olduğunun burada bir kez daha altının çizilmesi gerekiyor. Bu açıdan bu Anayasa tasarı önerisi her ne kadar Kuzey Amerika gibi belirli bir coğrafyada kurulacak yeni sosyalist devletten ve onun işlevlerinden bahsetse de, öte yandan bunun dünya çapında komünizmin kurulması için verilecek mücadelede işlevsel bir “üs alanı” olduğunu bilmek gerekiyor. Diğer coğrafyalarda gerçekleşecek devrimleri destekleyen, yeni üslerin kazanılması için aktif sorumluluk alan, **“Enternasyonalizm - Önce Tüm Dünya Gelir!”** yönelimi [9] ile bütün çalışmalarını bu temelde sürdüren diyalektik materyalist bir yaklaşım... [10]

Anayasa'nın “Savunma ve Güvenlik” bölümü içinde belirttiğimiz bu enternasyonal yönelim şu şekilde somutlaştırılmıştır:

*“Kuzey Amerika'nın Yeni Sosyalist Cumhuriyeti tüm saldırı ve tahakküm savaşlarından, başka ülkelerin saldırı ve tahakküm amacıyla işgalinden vazgeçmektedir. Yeni Sosyalist Cumhuriyeti başka ülkelerde üs bulundurmuyacak ve kuvvet konuşlandırmayacaktır. İstisnai koşul, o ülkenin halkının isteği ya da bu gibi davranışların ülkenin enternasyonal yöneliminin, bu Anayasada ortaya konan temel ilke ve amaçların bir göstergesi olması ve **dünyada bu ilke ve amaçlar doğrultusunda devrimci mücadelenin ilerletilmesine katkıda bulunmasıdır.**” [11]*

Bu yalnızca soyut bir ilke değildir. Yine devamında çok açık bir şekilde belirtildiği üzere;

*“Yeni Sosyalist Cumhuriyet, dünyayı bu tür silahlardan arındırmak için çok yönlü ve kararlı bir mücadele başlatacaktır. Bu **mücadeleyi tüm emperyalist ve gerici devletleri yenilgiye uğratıp parçalayarak ortadan kaldırmak, dünya genelinde komünizm başarısı doğrultusunda ilerlemeler kaydetmek üzere** daha geniş bir mücadelenin konusu olarak sürdürecektir.” [12]*

Görüldüğü üzere, Anayasa tasarı önerisi, devrimden sonra ilk günden itibaren kurulacak ve amacı yalnızca belirli bir coğrafyada değişen mülkiyet ilişkileri ve kurumlarla dünyadan kendini soyutlamış, içine kapanık, dünyadaki gerçek mücadelelerin çözülmesi konusunda gönülsüz bir yaklaşım ve yönelim içinde olacak sözde bir sosyalist cumhuriyeti anlatmamaktadır. Anayasa tasarı önerisi, atacağı bütün adımlarda, alacağı bütün kararlarında **dünya çapında**

komünizmi hedefleyen özel nitelikte bir toplumsal sistemin işleyiş biçiminin ilkelerini ifade etmektedir. Bu noktanın doğru şekilde anlaşılması Anayasa'yı sınırlı bir bağlamın sınırlı bir ürünü olmaktan çıkarmaktadır. Aksine, bütün bir dünya devrimi açısından son derece kritik bir coğrafyanın -canavarın göbeğinin- kazanılmasının dünyanın çeşitli bölgelerinde devrim için mücadele eden halklara sağlayacağı pozitif katkıları ve etkisi açısından bu yeni komünizm belgesinin dikkatle incelenmesi gerekmektedir.

Proletarya Önderliği Altında Birleşik Cephenin Bir Devamı Olmak

Anayasa tasarı önerisinin giriş kısmında dikkat çekici bir ifade olarak şunu belirtmek gerekiyor:

“Kuzey Amerika'nın Yeni Sosyalist Cumhuriyeti aynı zamanda devrimci mücadelenin şekillendirdiği yeni toplumun koşullarında proletaryanın liderliği altında bir araya gelen Birleşik Cephe stratejik yöneliminin bir devamıdır” [13]

Proletarya önderliği altında birleşik cephenin ne anlama geldiğini Bob Avakian'ın “Yeni Komünizm” çalışması içinden bilmekteyiz. Burada kastedilen şeyin ne olduğunu kısaca belirtmekte fayda var:

“İhtiyaç duyulan devrim, dar anlamda bir tür “sınıfa karşı sınıf” mücadelesi - “işçi sınıfının kapitalist sınıfa karşı savaşı” - üzerinden gelmeyecektir. İhtiyaç duyulan devrim, en geniş anlamda proletaryanın çıkarlarını - her türden sömürü ve baskıya son verilmesini - temsil eden ve içeren bir devrimdir ve bu yönelime uygun şekilde ilerlerken, sömürü ve baskıdan muzdarip olan, bu sömürü ve baskının sebep olduğu kötülükleri yaşayan herkesi geniş bir şekilde birleştirmelidir.” [14]

Bob Avakian bu önemli stratejinin açıklamasını yaparken komünist hareketin işçi hareketinden niçin ayrılması gerektiğini, proletarya nosyonuna yönelik bir dizi hatalı epistemolojik yaklaşımı ve konumlanmayı gündeme getirmektedir. Devrimin hangi sınıfın temel çıkarları, hangi sınıfın önderliği ve ne amaçla yapıldığını burada belirtir. Bununla birlikte, içinde yaşanan ve devamlı hareket halindeki toplumun çok katmanlı ve çok renkli yapısının, halkın farklı kesimleri ve genel olarak toplum içindeki çelişkili eğilimlerin de komünizme ulaşma sürecinde hayati önemde dinamikler olduğunun anlaşılması gerekir.

“...yeni sentezde de vurgulandığı üzere, devrim yapma süreci ve sonrasında devrimi yeni sosyalist devlette nihai amaç komünizme doğru sürdürmek halkın geniş bölüklerinin, değişik katmanlarının aktif katılımını zorunlu kılmaktadır. Bu süreç, çok sayıda değişik çevreden zıt kuvveti de içerecek şekilde çok sayıda değişik “kanaldan” ilerleyecektir. Bu sürecin içinde insani çabaların içinde sadece doğrudan politik olanlar olmayacaktır. Her durumda bu sürece devrimin ve yeni sosyalist devletin önderliğinin amaç ve işlevleriyle doğrudan ilgili olanların dışındaki insanlar da katkı sunacaktır.” [15]

Proletarya önderliği altındaki birleşik cephe şeklindeki tanımlama esasen devrim öncesindeki mücadeleler sürecinde temelleri atılan ve iktidarın alınması sonrasında da devam ettirilecek kapsamlı bir yönelimi açıklar. Bu birleşik cephenin yapısını ve hareket tarzını tanımlayan **sağlam çekirdek ve sağlam çekirdek temelinde hayli esneklik** modellemesi, giriş kısmında da belirtildiği üzere *Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)* ile ete kemiğe büründürülmüştür. [16] Burada bir kez daha, Anayasa tasarısı önerisinin aslında uzun bitimli geniş bir mücadele sürecinin bir ürünü ve Bob Avakian tarafından temellendirilen yeni komünizmin somut bir uygulaması olduğunu, ayrıca kendisinin diğer çalışmaları göz önünde bulundurularak doğru bir şekilde anlaşılacağını görmekteyiz.

Her Tür Baskının Ötesine Fiilen Geçebilmek

Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi) giriş kısmındaki oldukça önemli ifadelerden biri -ki bunun detaylı açıklaması Anayasa tasarısı önerisi içinde yapılmaktadır- yeni sosyalist cumhuriyetin komünizm hedefi doğrultusunda toplumları boyunduruk altında tutan, aklın özgürleştirilmesine ket vuran, insanların arasındaki tahakküm ilişkilerini, metalaştırmayı, yabancılaşmayı ve eşitsizlikleri devamlı kamçılayan her tür baskının gerçekten ötesine geçebilmesi noktasındaki netliğidir. Bu netlik durumu farklı baskı biçimlerini kökten ortadan kaldırmaya yönelik açıklamalar ve ilkeler ile somutlaştırılmıştır. Ve bu ilkelerin sadece soyut, belirsiz bir tarihe ötelenen, kağıt üzeri unsurlar olmadıklarını anlamak burada oldukça önemlidir.

“Kuzey Amerika’nın Yeni Sosyalist Cumhuriyeti farklı kültür ve milliyetler arasında eşitliği temel alan çok-uluslu ve çok dilli bir devlettir. En temel hedeflerinden biri, emperyalist ABD’nin tarihi

boyunca temel bir parçası olan ulusal baskı farklılıkların tamamen ortadan kaldırılmasıdır. İnsanlık için de ülke ve ulus ayrılıkları ancak bu ilke ve amaçlar temelinde aşılabilir ve bertaraf edilebilir, insanların özgür birlikteliği ancak böyle sağlanabilir. Bu yönelim de, Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet'in hükümet işleyişi ve çeşitli devlet organlarında ete kemiğe büründürülmüştür.” [17]

Bu ifade Anayasa tasarı önerisinde, **“Azınlıklar ve Öncesinde Kimlikleri Baskı Altına Alınan Uluslar”** ve **“Belirli Uluslar ve Göçmenlerle İlgili Politikalar”** maddeleri ile kapsamlı olarak açıklanmaktadır. Ayrıca Siyahiler, Meksika kökenliler, Yerli Amerikalılar, Porto Riko kökenliler (Porto Riko ulusunun durumu) ve Hawaii'nin durumu gibi alt başlıklarda farklı etnisitelerden, farklı uluslardan ABD'yi oluşturan halkların durumu ve boyunduruk altında tutulan ulusların geleceği detaylı olarak işlenir. Anayasa'nın bu kısımları, aynı zamanda uluslararası kaderini tayin hakkı uygulamasının ustalıkla bir şekilde ele alındığı bölümlerdir ve komünizm yolunda gerçek bir devrim hedefleyen herkes açısından oldukça öğreticidir.

Ulusların durumuyla birlikte bir diğer önemli baskı biçimi olan kadınların ve LGBTQ bireylerin üzerindeki patriyarkal baskı ve şiddet uygulanması Anayasa'nın gündemindedir.

“Bunun göstergelerinden biri yalnızca kadın ve erkeklerin kanunlar önünde tam eşitliği değil, bunun ötesinde, Cumhuriyetçe deklare edilen geleneksel cinsiyet rolleri ve bölünmelerinde ete kemiğe bürünen tüm “geleneksel zincirler”in ve bunla bağlantılı toplumun her alanında tüm baskı ilişkilerinin üstesinden gelme politika ve yönelimde saklıdır. Bu politika ve yönelimin amacı, kadınların erkekler kadar toplumun dönüşüm mücadelesinde yer almalarını ve her alanına katkı sağlamalarını mümkün kılmaktır. Dünya için de geçerli bu amaç; dünyada baskı ve sömürü ilişkilerinin ortadan kaldırılması ve kökünün kazınması, insanlığın bir bütün olarak özgürleştirilmesidir.” [18]

Geleneğin boğucu ve kahredici zincirlerinin sökülüp atılması Bob Avakian tarafından geliştirilen yeni komünizmin en temel özelliklerinden biridir. Bu zorlu hedefin ancak dünya çapındaki komünizm mücadelesinin zafere ulaşması ile kökten çözülebileceğini diyalektik bir şekilde ele alan Anayasa çalışması, bununla birlikte kadınlara ve LGBTQ bireylere karşı her tür ayrımcılığın kararlı bir şekilde önüne geçecek bir hukuki yönelimi belirler.

Devleti Aşabilmenin Yolu

Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi) giriş kısmında özellikle vurgulanan bir diğer önemli nokta, devlet meselesine ilişkindir. Burada devletin ne olduğunun genel bir tanımlaması yapılır. Ve bu tanımlamada devletin temel işlevinin ne olduğu, komünist bir toplumda bu işlev ortadan kalktığı zaman devletin neye dönüşeceği ana hatları ile vurgulanır.

“Devlete -bir sınıfsal iktidar organı olarak, yönetici sınıfının farklı çıkarları nedeniyle uzlaşmaz çelişkiler içinde bulunduğu diğer grup ve sınıfları zapt etme aracı anlamında- ihtiyaç ve zemin ortadan kaldırılmış olacak, devlet lağvolacaktır. Bu koşullar altında, yönetme alanına ve toplumun geneline orantısız şekilde etkide bulunacak örgütlü bir grup insan ihtiyacı ve temeli aşılmış olacaktır.” [19]

Toplumun sınıflara bölünmesinin, üretim araçlarının tekeli elinde bulunduran sınıfın diğer sınıflar üzerindeki kontrolünün -bu doğrultuda toplumdaki silahlı güç tekelinin- ve en temelde değer üretimi ve değer dağıtımının aygıtı olan devlet; sınıfların, farklı toplumsal kesimlerin ve uzunca bir dönem sınıfları canlı tutan çeşitli çelişkilerin varlığının devam edeceği sosyalist bir dönüşüm evresi açısından da geçerli ve yürürlükte olacak bir aygıttır. Ancak daha önce de belirttiğimiz gibi, bu temel işlevleri aynı kalmakla birlikte, devrimden sonra kurulacak özel bir devlet biçimi olan **proletarya diktatörlüğü** gerek hedefleri, gerek yeni oluşturacağı kurumları, gerekse temel yönelimi ile eski sömürücü devlet biçimlerinden oldukça farklı bir aygıt olacaktır. Yukarıdaki alıntıda da belirtildiği gibi sınıfsal baskının gereği ve koşulları ortadan kalktığı evreyle birlikte devletin bu temel özelliği de sönümlenecek ve bu aygıt ortadan kalkacaktır. Bununla birlikte, Anayasa tasarı önerisi giriş bölümü son derece gerçekçidir ve önemli bir noktanın altını çizmektedir.

“Dünya genelinde ve insanlar arasında sınıf farklılıklarıyla beraber tüm baskıcı ve sömürücü ilişkilerin tamamen ortadan kaldırılmasına rağmen hala yönetime ihtiyaç olacaktır. Ama bu yönetim işi karar alma süreçlerinin organize bir şekilde yürütülmesi için altyapı sağlanması ve toplumu oluşturan insanlar arasında ortak işlerin idaresinin değişik düzeylerde sürdürülmesi anlamında olacaktır.” [20]

Sınıfsal bir bastırma aygıtı olarak devlet sönümlense de, insan topluluklarının birlikte karar alma ve planlama yapma, kendilerini ifade etme, ihtiyaçlarını birlikte giderme, doğa ile etkileşim içinde olma gibi farklı ihtiyaçları ve zorunlulukları devam edecektir. Bu açıdan halen bir yönetime ihtiyaç duyulacaktır. Yani evet, sanılanın aksine komünist toplumda da yönetme mekanizmaları olacaktır, ancak bu yönetmek sömürü ve baskı ilişkilerinden bağımsız olacağı için şu an düşünülen bağlamın çok ötesinde, yaşamı kolaylaştırmak doğrultusunda ve farklı bir kavrayışla temellenecektir.

Burada bir kez daha özetlemek gerekirse, Anayasa tasarı önerisi hangi sürecin bir ürünü olduğunun farkında ve kendi üzerine düşünebilen bir niteliktedir. Bu doğrultuda, kendi geçişkenliğinin ve değişebilirliğinin de bilincindedir. Ancak bu değişim geriye, sınıflı toplumların pekiştirildiği bir dünyaya doğru değil, bir baskı aygıtı olarak devletin ortadan kalkacağı geleceğin sınıfsız toplumu doğrultusundadır. Bu haliyle, devleti aşabilmenin yolunu ve uygulama ilkelerini ortaya koyan özel bir belge olarak görülmelidir.

Sonuç Yerine

Bu makalede, Bob Avakian'ın yazarı olduğu ve Devrimci Komünist Parti, ABD Merkez Komitesi tarafından da kabul edilen *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)* çalışmasının giriş bölümü ana hatları ile incelenmiştir. Çalışmanın tamamı spesifik pek çok çelişkinin çözümüne yönelik önemli yaklaşımlar ortaya koymaktadır ve giriş bölümünde öne çıkan vurguların dışında pek çok detaylı temellendirme yapılmaktadır. Makalenin başında da belirtildiği gibi e-book formatına localhost/yenikomunizm/ web sitesinden ulaşılabilir ve geleceğin toplumunda hükümet mekanizmalarının ve halk kitlelerinin nasıl bir bağlam içinde hangi yükümlülükleri bulunacağı konusuna detaylı olarak girilebilir. Bütün bu meselelerin toplumun çok farklı katmanlarından ve farklı çalışma alanlarından gelen bireyler tarafından canlı, derinlikli ve çok yönlü bir şekilde tartışılması gerekiyor.

Ulusal baskı, patriyarkal baskı, toplumsal cinsiyet rollerinin baskısı, LGBTQ+ bireylere yönelik baskı ve ötekileştirmeler, göçmen ve mültecilerin suçlu olarak kabul edilmeleri, bitmeyen imparatorluk savaşları, her şeyin metalaştırılması, içinde yaşadığımız ve sorumluluğunu taşımak zorunda olduğumuz doğaya ve farklı türlere yönelik acımasız zararlar...

Bütün bu farklı baskı biçimlerinin enerjisini aldığı çürük temelin -kapitalist-emperyalist üretim biçiminin ve bu temelle diyalektik ilişki içindeki üstyapı kurumlarının- kökten dönüştürülmesi için komünizm yolunda gerçek bir devrime ve insanlığın dünyaya sahip çıkarak onun koruyucusu olacakları yeni bir topluma ihtiyacımız bulunuyor.

Bugün bu devrimin gerek kuramsal gerekse pratik açıdan öncüsü Bob Avakian'dır. Bob Avakian'ın yukarıda ana hatlarıyla bahsettiğimiz ve bizzat kendisinin kaleme aldığı *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)*, gerek yeni komünizmi daha doğru bir şekilde anlayabilmek ve bu kuramsal çerçeveyi somutlaştırabilmek, gerekse mücadele içindeki halk kitlelerinin şu ankinden kökten farklı bir toplumun işleyişini, bunun mümkünlüğünü gözlerinde canlandırabilmesi ve bu doğrultuda mücadeleye geçebilmeleri açısından tarihi bir belge ve büyük bir şans olarak görülmelidir.

Referanslar

[1] Teokratik-faşist bir devlet olan İran İslam Cumhuriyeti'nde Bob Avakian'ın mimarı olduğu yeni komünizm rehberliğinde gerçek bir devrim mücadelesi yürüten İran Komünist Partisi (Marksist-Leninist-Maoist)'in *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa*'dan esinlenerek oluşturduğu *İran'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)* çalışması bulunmaktadır. Kaynak için bkz:

<https://cpimlm.org/constitution-page/>

[2] Devrimci Komünist Parti, ABD Merkez Komitesi'nin 6 Resmi Kararı. Kaynak için bkz:

<http://yenikomunizm.com/dkp-abd-merkez-komitesi-6-karar/>

[3] Bob Avakian'ın mimarı olduğu komünizmin yeni sentezi hakkında bkz: Avakian, B., 2018. *Yeni Komünizm. Gerçek Bir Devrim ve Kökten Yeni Bir Toplum İçin Gerçek Kurtuluşa Giden Yolda Bilim, Strateji ve Önderlik.*

Çev : S. Sezer, N. Koçyiğit, A. Arslan. İstanbul : El Yayınları. Ayrıca Bob Avakian'ın 2019 döneminde yaptığı güncellemeleri ile son halini verdiği *"Breakthroughs [Atılımlar]"* çalışmalarını inceleyebilirsiniz. Kaynak için

bkz: http://www.demarcations-journal.org/issue05/Bob_Avakian-BREAKTHROUGHS-tr.pdf

Yine localhost/yenikomunizm/ web sitesinde bir bilim olarak komünizmin kritik çelişkisinin çözülmesinin ne anlama geldiği ve hangi unsurlardan oluştuğunu bu kaynaktaki makaleleri inceleyerek öğrenebilirsiniz:

<http://yenikomunizm.com/kategori/yenisentez/>

[4] Özellikle Haziran ayı başında Minneapolis'te George Floyd'un acımasız bir şekilde polis tarafından katledilmesi ardından patlak veren ve tüm ABD'ye yayılan kitlesele başkaldırı ve protestolar sürecinde, devrimin önderi Bob Avakian'ın ve gerçek bir devrim hareketi için sahada çalışma yapan -3 Hazırlığı gerçekleştirilmeye çalışan- yeni komünizm taraftarlarının kitle konuşmaları ve kamuoyu açıklamalarında izlenen devrimci stratejik görevler doğrultusunda "Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)" sıklıkla gündeme getirilmektedir. Bu çalışma ile ne için ve kimin için mücadele edildiği, bütün adımların nasıl bir toplum ve hangi somut plan doğrultusunda atıldığı halk kitlelerine açık bir şekilde gösterilmektedir.

[5] Devrimci Komünist Parti, ABD Merkez Komitesi'nin 6 Resmi Kararının orijinal metni için ayrıca bkz: <https://revcom.us/a/423/six-resolutions-of-the-Central-Committee-of-the-RCP-USA-en.html>

[6] Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi) Kaynak için bkz: <http://yenikomunizm.com/kuzey-amerikada-yeni-sosyalist-cumhuriyet-icin-anayasa-tasari-onerisi/>

[7] Üstte age, s.10.

[8] 17 Haziran 2020 tarihinde localhost/yenikomunizm/'da yayınlanan "İktidarı Almak Yozlaştırır mı?" başlıklı makalede bu meseleye ilişkin şu vurguyu yapmıştım:

"Bu işin bir yönü ve çok önemli bir yönü. Bu toplum ve genel olarak bütün bir insanlık adına çok daha büyük ve köklü değişiklikler yapabilmenin, sömürücü ilişkilerin kökünü kazınması için gerekli olan zeminin hazırlanması doğrultusundaki en kritik adımlardan biri. Ama şüphesiz tek adım da değil. Bütün bir mücadelenin uzun soluklu seyri düşünülecek olursa, devrimden sonra kurulacak yeni sosyalist toplumda, çeşitli şekillerde filizlenecek eşitsizliklerin yönetilmesi, halk içinde açığa çıkacak farklı türden çelişkilerin doğru şekilde ele alınması, farklı biçimlerde boy gösterme durumu bulunan çeşitli baskıcı toplumsal ilişkilerin önlenmesi, devrilen eski sistemin yeniden kendi düzeneğini kabul ettirebilmek doğrultusundaki bozucu girişimlerine karşı önlem alınması, içinde hareket edilen ve kapitalist-emperyalist bir sistemin boyunduruğu altında bulunan tüm bir dünya sisteminin karmaşık çelişkileri ve bütün sınıfların ortadan kaldırılacağı komünist yeni bir toplum doğrultusundaki hedeflerin doğru şekilde yönetilmesi gibi meseleler açısından iktidara, önderliğe ve bilime ihtiyaç bulunmaktadır." Bkz: <http://yenikomunizm.com/iktidari-almak-yozlastirimi/>

[9] **Basics 5:8**. Kaynak için bkz: Avakian, B., 2011. *Basics - Bob Avakian'ın Yazı ve Konuşmalarından*. Chicago : RCP Publications. Ayrıca yayınlandığı kaynak için bkz: Avakian, B., 1985. *Bullets [Kurşunlar], Devrimci Komünist Parti ABD Başkanı Bob Avakian'dan Yazılar, Konuşmalar ve Röportajlar*. Chicago : RCP Publications.

[10] Bu yönelim, yeni komünizmin enternasyonalizm kavrayışı içinde detaylı olarak geliştirilmiş ve geçmiş sosyalizm pratiklerinde bu alandaki hatalı yaklaşım ve düşünce biçimlerinden tamamen arındırılmıştır. "Yeni

Komünizm – Gerçek Bir Devrim ve Kökten Yeni Bir Toplum İçin Gerçek Kurtuluşa Giden Yolda Bilim, Strateji ve Önderlik” içinde yer alan enternasyonalizm meselesi için bkz: <http://yenikomunizm.com/enternasyonalizm-enternasyonal-boyut-ve-enternasyonalizm-devrimci-yenilgicilik/>

[11] Age, s.34

[12] Age, s.34

[13] Age, s.12

[14] Bob Avakian'ın 2018 yılında El Yayınları tarafından basımı yapılan *“Yeni Komünizm – Gerçek Bir Devrim ve Kökten Yeni Bir Toplum İçin Gerçek Kurtuluşa Giden Yolda Bilim, Strateji ve Önderlik”* kitabının 3.bölümü olan *“Gerçek Bir Devrime Stratejik Yaklaşım”* içindeki *“Proletaryanın Öncülüğü Altında Birleşik Cephe”* başlığı içinden alıntılanmıştır.

[15] *Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi)*, s. 13

[16] Üstte age, s.14

[17] Age., s.14.

[18] Age, s.14-15

[19] Age, s.16

[20] Age, s.16